

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximius, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhsii, MDCLXXV.

Sermo IV. In Assumptione beatae Mariae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

bus invenit. *Ecclesia* in omnibus mundi nationibus requiem quæ-
sivit, sed in solis credentibus invenit. *Maria* sicut & quælibet fi-
delis anima, in omnibus actionibus suis requiem quæsit, sed
hodiè demùm invenit, cum post persecutionem Herodis, & fu-
gam *Ægypti*, post tot insidias & atrocitates Judaicæ impietatis,
post tot passiones suas de passione & morte Filij: postquam tot
& tam acerbi illius animam pertransierunt gladij, tandem ho-
diè dicere datum est ei, Psal. 114. *Convertere anima in requiem
tuam, quam Dominus benefecit tibi.* Qui creavit me, creatus ex me,
requievit in tabernaculo corporis mei, negare non poterit mi-
hi requiem cœli sui. Qui enim gratiam ultrò cumulat aljis, par
pari quomodo non referet Matri? Perge *Maria*, perge secura in
bonis Filij tui; fiducialiter age tanquam Regina, Mater Regis &
sponsa. Requiem quærebas, sed amplioris gloriæ est, quod tibi
debetur, regnum & potestas: Indivisum habere tecum cupit im-
perium, cui tecum in carne una, & uno spiritu indivisum fuit
pietatis & unitatis mysterium: dum scilicet salvo honore natu-
ræ, geminato munere gratiæ, juncta est Mater in matrimonium.
Requiesce igitur, ô felix, inter brachia Sponsi, replicabit tibi
(ni fallor) inter amplexus & oscula, quàm suaviter requieverit
in tabernaculo corporis tui, quàm suavis in cubiculo cordis tui.
Non est injustus Deus, ô Fratres, ut obliviscatur operis boni,
vivit semper apud eum memoria beneficij semel accepti. Bea-
tus apud quem Deus vel semel requiem invenerit, in cujus ta-
bernaculo vel horâ unâ requieverit.

S E R M O IV.

In Assumptione beatæ MARIÆ.

Maria optimam partem elegit.

HOc de *Maria* sorore *Marthæ* scriptum est: sed in *Maria*
matre Domini hodiè pleniùs & sanctiùs impletum est. Ho-

Dd 2

Ho-
diè

diè namque beata Virgo Maria optimam partem elegit, imò quam dudum elegerat, hodiè perpetuò possidendam accepit: ut scilicet inseparabiliter adhæreat Domino, perenniterque fruatur Dei verbo. Nec alienum, aut incongruum, si quod de illa Maria dictum est, in istam transsumatur: cum ad convenientiam transformationis, similitudo non solum nominis, sed & jam operis suffragetur. Illa siquidem Dominum hospitio tecti, hæc thalamo suscepit uteri. *Et qui creavit me*, inquit Eccli. 24. *requievit in tabernaculo meo*. Illa *sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius*, Luc. 10. hæc sedula circa curam humanitatis ejus, conservabat omnia verba quæ de illo erant, confrens in corde suo, Luc. 2. sed & cum evangelizans circumiret Iesus civitates & castella, Maria comes individua vestigijs ejus adhærebat, pendeatque ex ore docentis: adeò, ut nec procella persecutionis, nec horrore supplicij à consecratu Filij & Magistri potuerit absterreri. *Stabat*, inquit Ioan. 19. *juxta crucem Iesu, Maria mater ejus*. Planè mater, quæ nec in terrore mortis Filium deserebat. Quomodo enim morte terri poterat, cujus charitas fortis ut mors, imò fortior quàm mors erat? Planè juxta crucem Iesu stabat, cujus mentem dolor crucis simul crucifigebat, suamque ipsius animam tam multiplex pertransibat gladius, quantis confossum corpus Filij cernebat vulneribus. Meritò igitur ibi mater agnita est, & cura ipsius, idoneo tutori delegata est, *Ioan. 19.* ubi maximè probata est, & Matris ad Filium sincera charitas, & filij de matre vera humanitas. Nam aliàs velut dissimulasse visus est: sive cum in nuptijs flagitanti miraculum ait Ioan. 2. *Quid mihi & tibi mulier*, sive cum in medijs sermonibus Evangelij dicenti cuidam, Matth. 12. *Ecce mater tua & fratres tui foris stant querentes te: quæ est*, inquit, *mater mea?* Sed & matri cum miraculum posceret, sic respondendum erat, ut aliundè quàm à matre se miracula habere significaret: & illi
qui

qui sermonem Evangelij parentes annuntiando interrompebat, melius respondere non poterat, ut videlicet spiritualia carnalibus præferenda monstraret. Ac si more suo diceret parentibus, occupatum in negotio Evangelij quærentibus, Luc. 2. *Quid est, quod me queritis? Nescitis, quia in his quæ patris mei sunt oportet me esse?*

Abfit enim ut matrem aspernatus sit; qui tantâ curâ de parentibus honorandis legem dedit. Abfit inquam, ut in terra fastidierit matrem: cujus è cælo concupivit decorem, imò potiùs ordinabat in nobis charitatem, tam verbis quàm exemplis nobiscum agens, ut carnalium affectibus necessitudinum, non solum Dei præponamus dilectionem: sed etiam eorum qui Dei faciunt voluntatem. Ille siquidem affectus de cordibus exigitur omnium nostrum, quos summi Patris adoptavit dignatio: quo fideliter dicamus cum ipsius Unigenito, Matth. 12. *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in cælis est, ipse meus frater, & soror, & mater est.* Prorsus filijs Dei competit vox ista, nec ullum fidelius testimonium reddit ipse spiritus spiritui nostro quòd simus, filij Dei: quàm ut sonet de cordibus nostris hæc vox Unigeniti Dei. Itaque Mariam quæ secundum carnem mater erat, aliâ quoque ratione matrem sibi Iesus probat: quandoquidem, & ipsa voluntatem Patris in tantum faciebat, ut de ipsa prædiceret Pater, Esa. 62. *Vocaberis voluntas mea in ea.* Igitur ubi eam visus est ignorasse Filius, ibi amplius honorasse invenitur: dum ei scilicet materni nominis honor duplicatur, pro eo quod eundem filium, quem alvo gestaverat incarnatum, etiam nunc animo gestabat inspiratum.

Cæterum cum dilexisset eam Iesus, in finem dilexit eam, ut non solum propter ipsam finem vivendi, verum & in ipsam finem penè faceret loquendi: dum velut inter ultima verba testamenti curam matris, cujus debitorem se cognoscebat, cha-

rissimo transcribit hæredi. Sic quippè inter Petrum qui plus diligebat, & Ioannem qui plus diligebatur, hæreditatem suam Christus divisit: ut Petrus fortiretur Ecclesiam, Ioannes Mariam. Huic planè competeat hæc portio non solum iure propinquitatis, sed etiam amoris privilegio, testimonioque pudoris. Decebat namque ut non nisi Virgo Virgini deserviret, quatenus & Virgo beata divino languens præ amore, floribus fulciretur castitatis: & Virginitas adolescentis id interim perciperet remunerationis, ut de contubernio proficeret tantæ sanctitatis. Qui etiam, quia fidelis probatus est in obsequio incorruptæ matris: mysteria quoque divinitatis, & arcana verbi incorruptibilis sibi credi promeruit. Decebat, inquam, ut matri Domini non alius obsequeretur quam Dilectus Filij, quatenus & mater semper suspirans Filium in Dilectum Filij suavius respiraret: & Discipulus Magistrum sibi conquerens nimis citò subtractum, magistrum totius veritatis se reperisse gauderet. Idque satis commodè provisum, ut scripturus Evangelium familiarius de singulis conferret cum ea, quæ confecta erat omnium: quippe quæ ab initio omnia Filij sui diligentius observaverat, conservans omnia verba, quæ de illo erant, conferens in corde suo Luc. 10. Sic nempe se Martham exhibuit in cura pueri nutriendi: ut nihilominus Mariæ partes executi credatur, in studio verbi cognoscendi.

Maximè tamen postquam idem Filius ascendit ubi erat prius, mater absoluta omni sollicitudine temporali, sancto quoque Spiritu (quem præter singulares illas conceptus sui primitias communiter cum Apostolis acceperat) plenius illuminata: gaudebat nimirum vacare & videre quoniam Iesus est Deus. Visio profus ineffabilis gaudij, summæque delectationis omnibus qui diligunt Iesum: sed præ omnibus illi quæ genuit Iesum. Cui sicut singulariter excepta est gratia Deum generandi: sic & præro-

prærogativa gloriandi in eo quem genuit. Omnino singularis atque incomparabilis gloria Virginis matris videre Deum Regem omnium in diademate carnis, quâ coronavit eum, ut & Deum agnoscat & adoret in corpore proprio, & corpus proprium glorificatum videat in Deo. His interim, ut opinor contemplationibus pascebatur Maria, hanc optimam partem elegerat: quæ non ablata, sed perfecta est hodiè in ea. Quia enim negligens aut segnis non exstitit in opere Marthæ, nequaquam vacua derelicta est à fructu Mariæ. Labor in actione, fructus seu merces in contemplatione. *Propterea, inquit Esa. 53. quòd laboravit anima ejus, videbit, & saturabitur.*

Vobis hæc dicimus Fratres, ut si quis desiderio tangitur illius optimæ partis, quæ in Maria laudatur, sciat quia hæc præmium est illius, quæ in Martha non improbat: nec æquum est ut præmium antè meritum requiratur. Jacob priùs oportet jungi Liæ quàm fruatur amplexibus Rachel, Gen. 29. sed & ipsum priùs vocari & esse Jacob, quàm Israël. *Refores, inquit Eccli. 32. te posuerunt, curam illorum habe, & sic considera, & omni curâ tuâ explicita recumbe, ut leteris propter illos: & ornamentum gratiæ accipias coronam.* Labor siquidem operis, seu sollicitudo administrationis, semina sunt justitiæ: pro quibus gaudia metenda sunt ex ore consolantis misericordiæ. Sic enim ait Propheta, Ose. 10. *Seminate vobis in justitia, metite in ore misericordiæ.* At enim 2. Cor. 9. *Qui parèe seminat, parèe & metet. Et qui seminat in benedictione, de benedictionibus & metet.* Nullus sanè tam profusa benedictione seminavit: sicut illa benedieta in mulieribus, quæ benedictum semen de ventre profudit. Sed semen dicam an fructum? melius utrumque. Qui enim semen est operantibus justitiam; fructus erit metentibus gloriam. Semen in passione: fructus in resurrectione. *Potens in terra semen istud, Psal. 111. quod cadens in terram mox excitavit potentiam suam, ut multum fructum*

fructum afferret : & in semine illo benedicerentur omnes gentes. Undè & ibi sequitur. *Generatio rectorum benedicetur.*

De benedictionibus suis itaque Maria metat : & quæ benedictionem omnium gentium seminavit, benedictionem omnium gentium singulariter accipiat. *Beatam me dicent*, inquit *Luc. i. omnes generationes.* Parum est hoc. Beatam te dicent omnes beatorum spirituum ordines. *Viderunt hodiè ascendentem filie Sion cœlestis, & beatam dixerunt, & regine laudaverunt eam. Cant. 6.* Prorsus de benedictionibus suis Maria metit, quia refusa est spiritualiter in eam omnimoda benedictio illa, quam de se profudit. Date ei, inquit Spiritus sanctus, de fructu ventris sui : & saturetur illo quem genuit. O Mater misericordiæ futurare gloriâ Filij tui : & dimitte reliquias tuas parvulis tuis. Tu jam ad mensam Domina, nos sub mensa catelli. Sicut oculi ancillæ in manibus Dominae suæ, ita familia hæc famelica de te præstolatur alimoniam vitæ. Per te fructum vitæ communicavimus in mensa præsentium sacramentorum, per te eundem fructum vitæ communicemus in mensa perennium gaudiorum, Iesum benedictum fructum ventris tui : cui est honor & gloria, per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO I.

In Nativitate sanctæ MARIÆ.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.

Natalem beatissimæ Virginis matris celebramus, de qua vita omnium accepit natalem. Nata est hodiè virgo, de qua salus omnium voluit nasci : ut natis ad mortem, daret ad vitam posse renasci. Nata est hodiè Mater nova, quæ primæ matris maledictionem dissolvit : ut per istam benedictionem hæreditate possideant, qui per illam sub præjudicio maledicti æterni fuerant nati. Prorsus nova mater quæ novitatem attulit filijs inveteratis, vitiumque sanavit, tam ingentis quam superadditæ

vetu-